

Motion till riksdagen 2020/21:2352

av **Boriana Åberg (M)**

Omedelbarhetsprincipen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att avskaffa omedelbarhetsprincipen, så att all information som framkommit under en brottsutredning kan användas vid domstolarnas avgörande av målet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige får domstolarna grunda sina avgöranden endast på information som har framkommit under själva rättegången. Detta innebär att uppgifter insamlade under polisförhör, eller andra delar av utredningen, inte tillmäts någon betydelse, något som leder till att den misstänkte helt kan ta avstånd från allt den tidigare har sagt, och på så sätt försvåra, eller till och med omöjliggöra, rättskipningen. Det förekommer också att klienter tiger sig igenom brottsutredningen, och sedan anpassar sina berättelser till åklagarens framställan, inte sällan med resultatet att de kan gå straffria.

Den så kallade omedelbarhetsprincipen är en kvarleva från svunna tider då brottsligheten inte på långt när var lika grov, planerad och avancerad. Anledningen till att denna princip kom till var att domstolarna tidigare dömde på skriftliga vittnesmål. Med dagens teknik torde det inte vara något problem att använda videoinspelningar av de initiala förhören, som senare kan kompletteras med frågor under själva rättegången. En annan positiv aspekt, förutom att det försvåras för den misstänkte att ändra sin berättelse, är att såväl brottsoffer som vittnen har bättre minnesbilder av händelsernas förlopp i detta tidigare skede.

Motståndarna till ett avskaffande av omedelbarhetsprincipen påstår att en ändring inte är förenlig med rättssäkerheten. I andra länder, till exempel vårt grannland Danmark, används dock allt tillgängligt underlag från brottsutredningen vid lagföring, utan att landet stämplas som rättsosäkert.

Det är hög tid att straffprocessen utformas enligt sitt syfte – att straffa förövarna och ge upprättelse åt brottsoffren, inte utifrån att i första hand tillvarata gärningsmannens intresse.

Boriana Åberg (M)